

Informatiebrochure voor commissies

Den Haag, juli 2024

Gezondheidsraad

inhoud

Voorwoord	3		
1.1	Wat doet de Gezondheidsraad?	4	
1.2	Van wie komen de adviesvragen?	4	
1.3	Hoe gaat de raad te werk?	4	
1.4	Wat is de rol van het secretariaat van de raad?	5	
02	Lidmaatschap van een commissie	6	
2.1	Wie zijn er lid van een commissie?	6	
2.2	Wat is de rol van de commissievoorzitter?	6	
2.3	Wat is de rol van de secretaris?	6	
2.4	Hoe waakt de raad over zijn onafhankelijkheid?	7	
2.5	Hoeveel tijd kost het commissielidmaatschap?	7	
03	De totstandkoming van een advies	9	
3.1	Hoe komt een commissie aan haar opdracht?	9	
3.2	Hoe ziet het adviesproces eruit?	10	
3.3	Zijn er vaste werkwijzen?	10	
3.4	Hoe verlopen de vergaderingen?	10	
3.5	Wat is de rol van geraadpleegd deskundigen?	11	
3.6	Wat is de rol van waarnemers?	11	
3.7	Hoe vertrouwelijk/openbaar is het commissieproces?	11	
3.8	Wie schrijft de adviestekst?	12	
3.9	Hoe verloopt de toetsing van het advies?	13	
3.10	Wie presenteert het advies?	14	
3.11	Wat gebeurt er als de commissie klaar is?	14	
04	Het advies in de publiciteit	15	
4.1	Wat doet de Gezondheidsraad aan publiciteit rond een advies?	15	
4.2	Wie doet de woordvoering?	15	
4.3	Hoe om te gaan met vragen van journalisten?	16	
4.4	Hoe om te gaan met zorgwekkende mail?	16	
	Contactgegevens Gezondheidsraad	17	
	Bescherming persoonsgegevens	18	
	Organogram Gezondheidsraad	19	

voorwoord

De Gezondheidsraad kan zijn werk alleen doen dankzij uw inbreng en die van talloze andere deskundigen. Dit zijn veelal vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en soms buitenland, maar ook mensen uit het werkveld die beschikken over specifieke expertise.

In deze brochure vindt u aan de hand van veelgestelde vragen de spelregels voor het commissiewerk van de raad. De thema's die aan de orde komen: de Gezondheidsraad; het werken met commissies; de totstandkoming van een advies; de publiciteit bij het verschijnen van een advies.

Meer informatie over het werk van de Gezondheidsraad en de strategie voor de komende jaren is te vinden op www.gezondheidsraad.nl. Maar u kunt met vragen uiteraard ook terecht bij de algemeen secretaris, bij de vicevoorzitter van de raad en bij mijzelf.

Ik wens u veel succes bij uw commissiewerk.

prof. dr. Bart-Jan Kullberg,
voorzitter

1.1 Wat doet de Gezondheidsraad?

De Gezondheidsraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan ministers en staatssecretarissen en de Eerste en Tweede Kamer over vraagstukken op het gebied van volksgezondheid en gezondheidszorg. Elk advies is gebaseerd op de stand van de wetenschap van dat moment.

De wetenschappelijke kwaliteit van de adviezen is een van de kernwaarden van de Gezondheidsraad. De andere kernwaarden zijn: multidisciplinariteit, onafhankelijkheid, omgevingsbewustzijn, beleidsrelevantie en transparantie.

De adviezen bestrijken een breed terrein: zorg, vaccinaties en screening, voeding, leefomgeving, arbeidsomstandigheden en leefstijl en gezondheidsgedrag. Jaarlijks verschijnen zo'n vijftientig adviezen.

1.2 Van wie komen de adviesvragen?

De meeste vragen komen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Daarnaast leggen ook bewindslieden van andere ministeries regelmatig kwesties voor, bijvoorbeeld over voeding, milieu of arbeidsomstandigheden. Adviesvragen kunnen ook rechtstreeks door het parlement worden gesteld, maar vaker wordt een bewindspersoon door de Tweede Kamer verzocht advies te vragen aan de Gezondheidsraad.

Soms vindt de Gezondheidsraad zelf dat een onderwerp aandacht verdient in gezondheidsbeleid. Dan brengt de raad een ongevraagd advies uit.

1.3 Hoe gaat de raad te werk?

De Gezondheidsraad telt een voorzitter, een vicevoorzitter en ruim honderd leden. Elk lid wordt gevraagd op persoonlijke titel en vanwege zijn of haar bijzondere deskundigheid op een bepaald terrein.

Raadsleden worden benoemd door de Kroon. Hun lidmaatschap loopt per benoeming ten hoogste vier jaar en kan worden verlengd. De samenstelling en werkwijze van commissies worden continu geëvalueerd en het bestuur van de Gezondheidsraad kan lidmaatschappen van commissies in dat kader aanpassen. Het bestuur van de Gezondheidsraad heeft als beleid om het lidmaatschap niet meer dan twee keer te verlengen.

De Gezondheidsraad komt nooit in plenaire vergaderingen bijeen. De raad is daarvoor te groot en vormt bovendien een te heterogeen gezelschap om plenair te kunnen discussiëren over de vaak zeer specifieke adviesvragen. Doorgaans roept de Gezondheidsraad per advies een commissie in het leven. De leden daarvan vertegenwoordigen alle disciplines die nodig zijn om de adviesvraag op een wetenschappelijk verantwoorde manier te beantwoorden. Daarnaast kent de Gezondheidsraad vaste commissies, die adviezen uitbrengen op

specifieke aandachtsgebieden en mede zorgen voor consistentie in de advisering.

1.4 Wat is de rol van het secretariaat van de raad?

De Gezondheidsraad heeft een professioneel secretariaat dat gedurende het gehele adviesproces een belangrijke rol speelt. De medewerkers van de wetenschappelijke staf (secretarissen) bereiden het plan van aanpak van de adviezen voor, adviseren over de samenstelling van commissies, voeren literatuuronderzoek uit, en stellen (met steun van redacteuren) conceptadviezen voor commissies op. De afdeling Bedrijfsvoering zorgt voor de praktische organisatie: de ondersteuning van adviestrajecten, het financieel beheer en het informatiebeheer. De afdeling Communicatie en redactie stelt communicatiestrategieën en –adviezen op, verzorgt de persvoorlichting en de redactionele bewerking, vormgeving en publicatie van de adviezen van de Gezondheidsraad. De algemeen secretaris heeft de leiding over het secretariaat.

02 lidmaatschap van een commissie

2.1 Wie zijn er lid van een commissie?

De Gezondheidsraad streeft ernaar om per advies de beste deskundigen uit het land te verzamelen, bij voorkeur afkomstig van de diverse universitaire medische centra, universiteiten en onderzoeksinstituten. Een commissie moet multidisciplinair zijn om ervoor te zorgen dat alle invalshoeken van de adviesvraag zijn gedekt. De raad kiest ervoor om de tegenspraak aan tafel te organiseren, door verschillende disciplines, visies en stromingen in de commissie op te nemen. Verder wordt er ook waarde gehecht aan diversiteit in brede zin. Leden van de vaste commissies zijn tevens lid van de Gezondheidsraad. Elk commissielid wordt op persoonlijke titel gevraagd, op grond van wetenschappelijke expertise of ervaringsdeskundigheid. Ieder neemt deel zonder last of ruggespraak. Voor deeltaken kan soms een subcommissie worden geformeerd.

2.2 Wat is de rol van de commissievoorzitter?

De commissievoorzitter heeft meestal een zekere afstand tot het onderwerp en dient vooral goed de procesgang te bewaken. Voorzitter en secretarissen werken gedurende het hele traject nauw samen.

Halverwege het proces – en ook bij moeilijkheden – hebben zij overleg over de voortgang met (vice)voorzitter en algemeen secretaris van de

Gezondheidsraad. Samen evalueren zij aan het eind van de rit zowel product als proces.

2.3 Wat is de rol van de secretaris?

Een commissie wordt bijgestaan door in principe twee secretarissen.

Een secretaris is een wetenschappelijk medewerker van het secretariaat van de Gezondheidsraad. Deze verzamelt de relevante wetenschappelijke literatuur en maakt een startnotitie. Een dergelijke notitie bevat een probleemverkenning en een voorstel voor in de commissie benodigde expertisevelden plus namen van mogelijke commissieleden. In overleg met de (beoogde) voorzitter van de commissie stelt de secretaris een werkplan op. Dit plan is de leidraad voor de commissie en omvat de onderwerpen die in ieder geval besproken moeten worden, met daaraan gekoppeld een vergaderschema. Verder bereidt de secretaris de commissievergaderingen inhoudelijk en praktisch voor en schrijft een verslag. Ook schrijft de secretaris discussienotities en – met steun van de redacteurs – het uiteindelijke (concept)advies. Op verschillende momenten tijdens het adviesproces vindt in het bestuur van de Gezondheidsraad besluitvorming plaats over de voortgang, zie 3.2. Een projectmedewerker zorgt voor de administratieve ondersteuning van het hele traject.

2.4 Hoe waakt de raad over zijn onafhankelijkheid?

Een advies van een Gezondheidsraadcommissie hoort gebaseerd te zijn op een onbevooroordeelde weging van wetenschappelijke gegevens, feiten en opvattingen. Alle kandidaat-commissieleden zijn experts op het terrein van de adviesvraag. Maar juist vanwege die expertise kunnen zij ook belangen hebben. Sinds 2012 is er een code om oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstrengeling tegen te gaan. Kandidaat-commissieleden moeten aan de hand van een uitvoerige belangenverklaring inzicht geven in hun mogelijke financiële belangen, persoonlijke relaties, reputatiemanagement, opdrachtonderzoek en publiek-private samenwerking. In 2015 is het beleid om oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstrengeling te voorkomen nogmaals aangescherpt.

Het bestuur beoordeelt vervolgens of deze belangen het lidmaatschap in de weg staan. Als uit de belangenverklaring blijkt dat er een belangenconflict kan optreden, gelden de volgende uitgangspunten. Iemand die persoonlijk financieel gewin kan hebben bij de uitkomst van een advies, kan geen rol spelen in de totstandkoming van dat advies. Een deskundige die geen persoonlijk financieel maar wel een ander, scherp af te bakenen, belang heeft, kan commissielid worden met de beperking dat diegene buiten de beraadslaging wordt gehouden bij het onderwerp waarop diens belang betrekking heeft. Iemand met een niet scherp af te bakenen belang wordt geen lid van de commissie, maar kan wel worden geraadpleegd door de commissie. Ook deskundigen die werken bij een dienstonderdeel van een ministerie kunnen (structureel) worden

geraadpleegd. Onderlinge openheid over ieders activiteiten is daarnaast een vast onderdeel bij de installatie van iedere commissie en indien van toepassing bij de daaropvolgende vergaderingen. Mocht gedurende het adviestraject een nieuw belang ontstaan, dan hoort een commissielid dit te melden. De raadsvoorzitter bekijkt dan weer of er geen belangenverstrengeling optreedt. Een commissielid dat ontslag wil nemen, kan dit voorleggen aan de voorzitter van de Gezondheidsraad.

De belangen van een commissie zijn openbaar. Dat betekent dat ze door iedereen die daarin geïnteresseerd is, voor welk doel dan ook, ingezien kunnen worden. De belangenverklaringen van een commissie – inclusief het oordeel van het bestuur – worden bij aanvang van de werkzaamheden van de commissie op de website van de Gezondheidsraad gezet.

2.5 Hoeveel tijd kost het commissielidmaatschap?

De meeste commissies worden ingesteld om één duidelijk omliggende adviesvraag te beantwoorden. Een commissie vergadert doorgaans zes tot acht keer, om de zes tot acht weken. Voor elke vergadering wordt twee à drie uur uitgetrokken.

De Gezondheidsraad kent ook vaste commissies: zij volgen de ontwikkelingen op een bepaald terrein (bijvoorbeeld: bevolkingsonderzoek) en brengen daarover geregeld gevraagd of ongevraagd advies uit. Lidmaatschap van zo'n commissie kan meerdere jaren duren.

Commissieleden komen in aanmerking voor vacatiegeld en een reiskostenvergoeding volgens een door de minister van VWS vastgestelde regeling. Dat geldt ook voor geraadpleegde deskundigen. Andere vergoedingen dan deze kan de Gezondheidsraad niet uitkeren.

03 de totstandkoming van een advies

3.1 Hoe komt een commissie aan haar opdracht?

De (vice)voorzitter van de Gezondheidsraad installeert de commissie, geeft deze schriftelijk haar opdracht en benoemt de commissievoorzitter en leden. Bij een advies op verzoek van een bewindspersoon bestaat de opdracht meestal uit een verwijzing naar de adviesaanvraag.

Soms beperkt de raadsvoorzitter de taak van de commissie tot enkele onderdelen van het verzoek, of breidt dit juist uit met aanvullende vragen. Wil de Gezondheidsraad ongevraagd advies aan de regering of de Eerste en Tweede Kamer geven, dan hoort daar meestal een uitvoeriger opdracht van de raadsvoorzitter bij. De commissie is gebonden aan haar opdracht en kan haar taak alleen in overleg met de voorzitter van de Gezondheidsraad inperken of uitbreiden.

In de opdracht aan de commissie wordt ook opgenomen aan welke kwaliteitsstandaarden het advies moet voldoen. Het gaat dan niet alleen om wetenschappelijke kwaliteit. Deel van de opdracht is ook om oog te hebben voor de maatschappelijke en politieke context waarin het advies landt en de uitvoerbaarheid ervan. Ook wil de Gezondheidsraad in adviezen stilstaan bij gezondheidsverschillen en bij de milieu-impact van adviezen. Deze verschillende aandachtspunten worden in de opdracht

aan de commissie meegenomen aan de hand van een aantal vragen, zie kader.

Aandachtspunten in de opdracht aan commissies

- Biedt het advies handelingsperspectieven?
- Is het advies uitvoerbaar (zijn er opties die het draagvlak of de kans op implementatie vergroten of versnellen)?
- Is het advies toekomstbestendig (zijn er wetenschappelijke of maatschappelijke onzekerheden of ontwikkelingen, moet in scenario's geadviseerd worden)?
- Waar liggen eventuele politiek-maatschappelijke pijnpunten, hoe zijn die geadresseerd, wordt helder uitgelegd hoe de commissie deze afgewogen heeft?
- Is er aandacht voor het effect op gezondheidsverschillen (gelden de resultaten uit wetenschappelijk onderzoek in gelijke mate voor alle bevolkingsgroepen, en zijn beleidsmaatregelen passend voor verschillende doelgroepen)?
- Is er aandacht voor de milieu-impact van het advies?

3.2 Hoe ziet het adviesproces eruit?

Er is een aantal vaste momenten waarop het bestuur beslist over de voortgang van het adviesproces. Bij het startoverleg beslist het bestuur of het adviesproces gestart kan worden. Als dat het geval is, vindt de installatievergadering plaats. Tijdens die eerste commissievergadering wordt de commissie formeel geïnstalleerd en worden de opdracht aan de commissie en het werkplan besproken, inclusief het vergaderschema. Afhankelijk van de verwachte duur van het adviesproces wordt na enkele commissievergaderingen in een tussenevaluatie met het bestuur nagegaan of het adviesproces loopt zoals verwacht. Na een of meer vergaderingen over de conceptversie van de adviestekst, stelt de commissie de inhoud van het advies vast, in aanwezigheid van de voorzitter of de vicevoorzitter van de raad. Het bestuur beslist daarna in het prepublicatieoverleg of het advies getoetst kan worden, zie 3.7. De laatste versie van het conceptadvies, waarin de commissie de opmerkingen uit de toetsing heeft verwerkt, wordt door de secretarissen voorgelegd aan het bestuur van de Gezondheidsraad. Tijdens het publicatieoverleg beslist het bestuur in het bijzijn van de secretarissen of het advies gepubliceerd kan worden. De tekst van het advies wordt vastgesteld door het bestuur. Ook het persbericht wordt tijdens het publicatieoverleg besproken vastgesteld, net als de inhoud van de brief waarmee het advies wordt aangeboden aan de bewindspersoon.

3.3 Zijn er vaste werkwijzen?

Voor vaste activiteiten die worden uitgevoerd door vaste commissies, maakt de Gezondheidsraad gebruik van vaste werkwijzen en beoordelingskaders. Dat geldt onder meer voor adviezen over schadelijke stoffen, over vaccinaties en over vergunningaanvragen in het kader van de Wet op het bevolkingsonderzoek. Informatie over vaste werkwijzen en beoordelingskaders staat op de website van de Gezondheidsraad.

3.4 Hoe verlopen de vergaderingen?

Alle commissieleden worden op persoonlijke titel benoemd. Zij horen daarom zelf bij de vergaderingen aanwezig te zijn en kunnen geen vervanger sturen. Deelname van alle commissieleden aan de vergaderingen is van belang om de kwaliteit van het werk te garanderen. Vergaderingen vinden meestal plaats in een vergadercentrum in het midden van het land. De commissie stelt zelf haar vergaderorde vast, al zijn er ook regels. Alle leden moeten inbreng kunnen hebben. Ze krijgen tijdig de vergaderdata door en ontvangen de stukken die tijdens de vergadering aan de orde komen op tijd, zodat ze ruimschoots de gelegenheid hebben om de stukken te bestuderen. Op die manier kunnen leden die niet bij de vergadering aanwezig kunnen zijn, zorgen voor een schriftelijke inbreng. Alle commissies maken gebruik van de digitale samenwerkingsruimtes op GR-net.

Een commissie kan uit haar midden werkgroepen vormen die delen van het advies voorbereiden. Soms wordt zo'n werkgroep uitgebreid met niet-commissieleden. Dat vereist de instemming van de raadsvoorzitter, die ook de uitnodiging van de externe werkgroepleden verzorgt. Externe werkgroepleden zijn bevoegd om dat deel van de commissievergadering bij te wonen waarin het werkstuk besproken wordt waaraan zij hebben meegewerkt. Een commissie kan aan ieder van haar leden vragen schriftelijke bijdragen in de vorm van notities voor de discussie of het advies in te brengen.

3.5 Wat is de rol van geraadpleegd deskundigen?

Een commissie kan deskundigen raadplegen. Hun inbreng is belangrijk, maar zij zijn geen lid van een commissie en hebben geen zeggenschap en stemrecht over de inhoud van het advies. Zoals toegelicht in paragraaf 2.4, kunnen kandidaat-commissieleden in sommige gevallen vanwege belangen geen commissielid worden, maar wel worden geraadpleegd als deskundige. Ook experts die werkzaam zijn bij een ministerie of een daaronder ressorterende organisatie, kunnen geen lid worden van de commissie, maar wel worden geraadpleegd als deskundige.

Bij uitzondering kan zo'n deskundige in overheidsdienst structureel worden geraadpleegd, wat betekent dat hij of zij aan alle vergaderingen deelneemt.

Bij ieder onderwerp weegt de Gezondheidsraad af of het nuttig is voor het advies om deskundigen uit de praktijk en organisaties van belanghebbenden een directe inbreng te geven. Dit gebeurt bijvoorbeeld via gerichte verzoeken om informatie, door werkconferenties of raadplegingen, via interviews of door schriftelijk commentaar te vragen op een conceptversie van het advies. Uitgangspunt bij raadplegingen is dat de commissie wel luistert naar deze personen of instellingen, maar niet met ze in discussie gaat.

3.6 Wat is de rol van waarnemers?

Bij commissievergaderingen zijn ook een of meer waarnemers aanwezig. Waarnemers zijn vertegenwoordigers van een departement of een andere (overheids)organisatie. Departementsvertegenwoordigers kunnen desgevraagd de aanleiding tot de adviesvraag en de beleidscontext toelichten, evenals de verwachtingen die bij de overheid over de uitkomst leven. Ze zijn echter niet betrokken bij de beraadslagingen en de besluitvorming over het advies. Waarnemers kunnen het departement informeren over de beleidsrelevantie van het advies en over de voortgang van het adviesproces, maar ze delen geen informatie of stukken over het standpunt van de commissie – die informatie is vertrouwelijk, zie 3.7.

3.7 Hoe vertrouwelijk/openbaar is het commissieproces?

De raad kiest ervoor om de tegenspraak aan tafel te organiseren, door verschillende disciplines, visies en stromingen in de commissie op te

nemen. Daarom moet in vergaderingen vrijelijk gediscussieerd kan worden. De beraadslagingen van de commissie zijn daarom niet openbaar. Van de commissieleden, waarnemers en geraadpleegde deskundigen wordt verwacht dat zij het vertrouwelijke karakter van het commissieproces respecteren.

Naast vertrouwelijkheid, is transparantie ook van belang. Beleidsmakers, politici, beroepsorganisaties, patiëntenorganisaties, uitvoeringsorganisaties en de Nederlandse maatschappij in brede zin moeten erop kunnen vertrouwen dat de adviezen van de Gezondheidsraad voldoen aan de hoogste wetenschappelijke eisen. De Gezondheidsraad is daarom transparant over hoe de wetenschappelijke gegevens zijn verzameld, geïnterpreteerd en gewogen, over wie daar op welke manier bij betrokken is geweest en over hoe is omgegaan met de mogelijke belangen van betrokkenen.

De werkzaamheden van de Gezondheidsraad vallen onder de Wet open overheid (Woo – voorheen Wob, Wet openbaarheid van bestuur). Dat betekent dat alle informatie over het werk van een commissie met een beroep op de Woo kan worden opgevraagd – tenzij het nog in bewerking is – zoals schriftelijke stukken en e-mails. Alles wat valt onder zogeheten ‘intern ambtelijk beraad’ – dat wil zeggen tot de persoon herleidbare opvattingen – is uitgezonderd. Daarom geldt voor verslagen van commissievergaderingen: de integrale verslagen zelf blijven vertrouwelijk,

de samenvatting die de secretaris maakt van de verslagen – waarin geen tot personen herleidbare opvattingen zijn opgenomen, kan wel opgevraagd en beschikbaar gesteld worden.

Alle stukken die niet vertrouwelijk zijn, worden gearchiveerd.

Na overbrenging van stukken naar het Nationaal Archief – nu nog na twintig jaar en wanneer de nieuwe Archiefwet van kracht wordt mogelijk na tien jaar – worden alle gearchiveerde documenten in principe openbaar.

Soms vraagt een goede communicatie tussen een ministerie en een commissie om het delen van vertrouwelijke documenten met relevante functionarissen. Dat is toegestaan, mits de vertrouwelijkheid door alle betrokkenen eveneens in acht wordt genomen. Dit geldt ook voor eventuele tijdelijke vervangers van waarnemers, bijvoorbeeld bij ziekte. Bij twijfel wordt verwacht dat de waarnemer contact opneemt met de commissiesecretaris. Die kan de kwestie desgewenst bespreken met het bestuur van de raad. Mededelingen namens en over de commissie komen uitsluitend van de voorzitter van de Gezondheidsraad. Na overleg kan ook de voorzitter van de commissie het woord voeren.

3.8 Wie schrijft de adviestekst?

De secretarissen van de commissie schrijven de adviestekst. Daartoe stellen ze – samen met de redacteurs – eerst een tekst- en beeldplan op

waarin de argumentatie is uitgewerkt. Dat tekst- en beeldplan wordt besproken in de commissie voordat de secretarissen de adviestekst gaan schrijven. Vervolgens wordt een conceptversie van de adviestekst besproken in de commissie. Commissieleden kunnen commentaar leveren op die tekst, maar hebben geen auteursrecht. Eventuele volgende concepten worden ook in de commissie besproken. Idealiter bereikt een commissie consensus over de inhoud van het advies. Lukt dit niet, dan kunnen de verschillende visies in de uiteindelijke tekst tot uiting komen, inbegrepen de mogelijkheid van een minderheidsstandpunt.

Meerderheids- en minderheidsstandpunten dienen in commissievergaderingen te worden vastgesteld. Commissieleden die niet bij de vergadering kunnen zijn, dienen hun standpunt vooraf schriftelijk kenbaar te maken, voorzien van een toelichting.

De Gezondheidsraadadviezen worden digitaal gepubliceerd. Het kern-document richt zich op de opdrachtgever en bevat het advies en de hoofdlijn van de redenering. Daarnaast worden soms achtergrond-documenten gepubliceerd met extra informatie, bijvoorbeeld een gedetailleerde verantwoording van de beoordeling van de wetenschappelijke literatuur. De adviezen moeten begrijpelijk zijn voor leken. Het taalgebruik wordt afgestemd op lezers die hoogopgeleid en geïnteresseerd zijn, maar niet thuis in de materie. Elk advies bevat bovendien een makkelijk leesbare en beknopte samenvatting waarin de hoofdboodschap van het advies wordt uitgewerkt. Om het lezen vanaf het

beeldscherm te vergemakkelijken, bevatten de adviezen duidelijke intro's, heldere kopjes en beeld. De redacteurs van de Gezondheidsraad waken over de opbouw van adviezen, de logica van redenering, en de toegankelijkheid van het geheel. Adviezen verschijnen in het Nederlands. Soms worden (samenvattingen van) adviezen ook in het Engels vertaald. Alle adviezen worden vormgegeven in de huisstijl van de Gezondheidsraad.

3.9 Hoe verloopt de toetsing van het advies?

Het bestuur bepaalt door wie het conceptadvies wordt getoetst.

Toetsing wil meestal zeggen dat een concept wordt voorgelegd aan de beraadsgroep van de Gezondheidsraad. De raadsvoorzitter kan ook externe deskundigen om commentaar vragen.

De beraadsgroep is een vaste groep van 25 tot 30 raadsleden, onder wie twee voorzitters, die ook deel uitmaken van de presidiumcommissie en die bij toerbeurt de vergaderingen voorzitten. De beraadsgroep toetst de conceptadviezen van commissies – op hoofdlijnen – op wetenschappelijke kwaliteit, op consistentie met andere adviezen van de raad, op begrijpelijkheid en betooglijn. Daarnaast kijkt de beraadsgroep naar de aansluiting bij relevante wetenschappelijke ontwikkelingen, de verwachte maatschappelijke impact en de uitvoerbaarheid van adviezen.

De voorzitter en de vicevoorzitter van de Gezondheidsraad nemen deel aan de bespreking en krijgen zo expliciet advies van de beraadsgroep.

De commissievoorzitter en de betreffende secretarissen zijn aanwezig bij de bespreking van de beraadsgroep. Ook andere commissieleden zijn welkom.

De commissie verwerkt het commentaar uit de beraadsgroep en koppelt terug op welke manier ze dat heeft gedaan. Uiteindelijk is de commissie zelf verantwoordelijk voor de inhoud van het advies. De laatste versie van het conceptadvies wordt door de secretarissen voorgelegd aan het bestuur van de Gezondheidsraad, dat de tekst tijdens het publicatie-overleg vaststelt, zie 3.2.

3.10 Wie presenteert het advies?

Als het definitieve advies gereed is, stuurt de (vice)voorzitter van de raad het met een aanbiedingsbrief naar de minister(s) en/of staatssecretaris(sen) die het advies aangaat. In de aanbiedingsbrief kan de raadsvoorzitter bepaalde conclusies of aanbevelingen speciaal onder de aandacht brengen of – in zeldzame gevallen – er afstand van nemen. De aanbiedingsbrief wordt besproken en vastgesteld tijdens het publicatieoverleg.

Het advies wordt ook ter kennisgeving naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd. De betrokken bewindspersoon stelt beide Kamers binnen drie maanden na ontvangst van het advies in kennis van zijn standpunt over het advies.

3.11 Wat gebeurt er als de commissie klaar is?

Met het uitbrengen van het advies heeft een commissie haar opdracht vervuld, waarna de (vice)voorzitter van de Gezondheidsraad de commissie opheft. Zodra het advies aan de bewindslieden is aangeboden, krijgen de commissieleden ook een exemplaar daarvan plus het persbericht.

De secretarissen van de commissie houden de leden op de hoogte over eventuele reacties op het advies.

Na afloop van hun werk krijgen alle commissieleden een evaluatie-formulier toegestuurd. De commissievoorzitter en -secretarissen en het bestuur van de raad bespreken de evaluatie met als doel hiervan te leren voor volgende trajecten.

04 het advies in de publiciteit

4.1 Wat doet de Gezondheidsraad aan publiciteit rond een advies?

De bewindspersoon die om een advies gevraagd heeft, hoort er als eerste kennis van te nemen. Doorgaans vindt kort voor publicatie een briefing plaats, waarin het bestuur en de secretaris het advies aan de opdrachtgever presenteren. Op de dag van publicatie verschijnt het complete advies op de website van de raad. In de meeste gevallen wordt ook een persbericht uitgestuurd. Soms wordt ook een technische briefing voor de pers georganiseerd, waarin nadere toelichting wordt gegeven op het advies. Incidenteel wordt een persconferentie georganiseerd rond publicatie van een advies.

Zolang het advies niet openbaar gemaakt is, horen de leden van de commissie hierover geen mededelingen te doen, ook niet aan de pers. Na verschijnen van het advies ziet de Gezondheidsraad wel graag aandacht voor het advies in de media en de vakbladen. Dat kan bijvoorbeeld via berichten of in wetenschappelijke artikelen, waar mogelijk met een korte Engelse samenvatting van de inhoud. Het advies wordt zo opgenomen in internationale gegevensbestanden, en krijgt meer bekendheid binnen de (internationale) wetenschappelijke gemeenschap. Het beste kan men over dergelijke publicaties binnen de commissie en met het bestuur van de raad afspraken maken. De commissie kan

bijvoorbeeld – in overleg met de voorzitter van de Gezondheidsraad – een of meer van de leden of de secretaris machtigen onder eigen naam een artikel te publiceren. In een artikel, en de eventuele daarbij behorende Engelse samenvatting van het advies, hoort de volledige bronvermelding van het advies te staan en een verwijzing naar de website van de Gezondheidsraad.

4.2 Wie doet de woordvoering?

De woordvoering rond adviezen wordt verzorgd door de voorzitter of de vicevoorzitter van de Gezondheidsraad. De coördinatie van de woordvoering en publicitaire activiteiten verloopt via de afdeling Communicatie en redactie van de Gezondheidsraad, via de senior communicatieadviseur/woordvoerder. Die wordt ook genoemd als aanspreekpunt in de persberichten en op de website van de Gezondheidsraad. Interviews voor radio en tv en voor de dagbladpers doet in principe de (vice)voorzitter van de Gezondheidsraad. Bij persbriefings of persconferenties zijn als regel ook de voorzitter en secretarissen van de commissie aanwezig om inhoudelijke vragen te beantwoorden. Bij meer technisch inhoudelijke vragen van de vakpers kunnen commissievoorzitter, commissieleden of secretarissen een toelichting geven, maar alleen als dat eerst is afgestemd via de senior communicatieadviseur/woordvoerder van de Gezondheidsraad.

4.3 Hoe om te gaan met vragen van journalisten?

Commissievoorzitters en commissieleden doen zelf geen woordvoering over het advies. Van hen wordt verwacht dat ze contact opnemen met de senior communicatieadviseur/woordvoerder van de Gezondheidsraad als ze vragen van de pers krijgen over het advies.

Commissieleden kunnen ook vanwege hun expertise worden benaderd door de journalisten, en niet vanwege hun betrokkenheid bij een advies of hun lidmaatschap van de Gezondheidsraad. Het staat ze uiteraard vrij om dan de pers te woord te woord te staan, zo lang duidelijk is dat ze niet spreken namens de Gezondheidsraad of namens de commissie waar ze lid van zijn en zo lang ze niet worden opgevoerd of geciteerd als raadslid of commissielid. Het is ook van belang dat niet onbedoeld kennis wordt gedeeld die is opgedaan tijdens het commissieproces.

Bij twijfel kan de senior communicatieadviseur/woordvoerder adviseren.

4.4 Hoe om te gaan met zorgwekkende mail?

Ontvangt u een e-mail met onjuiste informatie over de GR en GR-leden? Stuur de mail dan altijd door naar communicatie@gr.nl. Met het bestuur wordt overlegd over hoe om te gaan met dergelijke mails. Het beleid is om in principe niet te reageren wanneer het alleen een ongewenste e-mail betreft met onjuiste informatie en zonder concrete vragen. Als er in de

e-mail bedreigingen worden geuit, wordt dat gemeld bij het ministerie van VWS.

contactgegevens Gezondheidsraad

Bezoekadres:

Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres:

Postbus 16052
2500 BB Den Haag

Contact:

Senior communicatieadviseur/woordvoerder	06 254 47 658
Algemeen (directiesecretariaat)	070 340 75 20

Voor informatie:

www.gezondheidsraad.nl

info@gr.nl

Contactgegevens van de secretaris(sen) van uw commissie of beraadsgroep staan vermeld op de commissiestukken en in de digitale samenwerkingsruimte GR-net.

bescherming persoonsgegevens

Persoonsgegevens die u opgeeft aan de Gezondheidsraad worden alleen gebruikt voor het doel waarvoor u ze heeft achtergelaten: voor het advieswerk van de Gezondheidsraad. De Gezondheidsraad is tevens verantwoordelijk voor de verwerking ervan.

Hoe lang worden persoonsgegevens bewaard?

Alle persoonsgegevens, opgegeven bij de start van uw deelname aan een (vaste) commissie of de beraadsgroep, worden bewaard gedurende de looptijd van uw commissie of termijn van uw lidmaatschap. Na afloop worden de gegevens geminimaliseerd tot enkele contactgegevens zoals uw naam, telefoonnummer en e-mailadres. Vijf jaar later resteren alleen uw naam en periode van deelname, omdat deze verbonden zijn aan het advies. Uw belangenverklaring daarentegen blijft beschikbaar via de website van de Gezondheidsraad en in het archief van de Gezondheidsraad in het dossier van het advies waaraan u heeft meegewerkt. Na twintig jaar wordt het archiefexemplaar overgebracht naar het Nationaal Archief, waar het eveneens vrij opvraagbaar is (zie ook 3.6).

Wijzigen persoonsgegevens

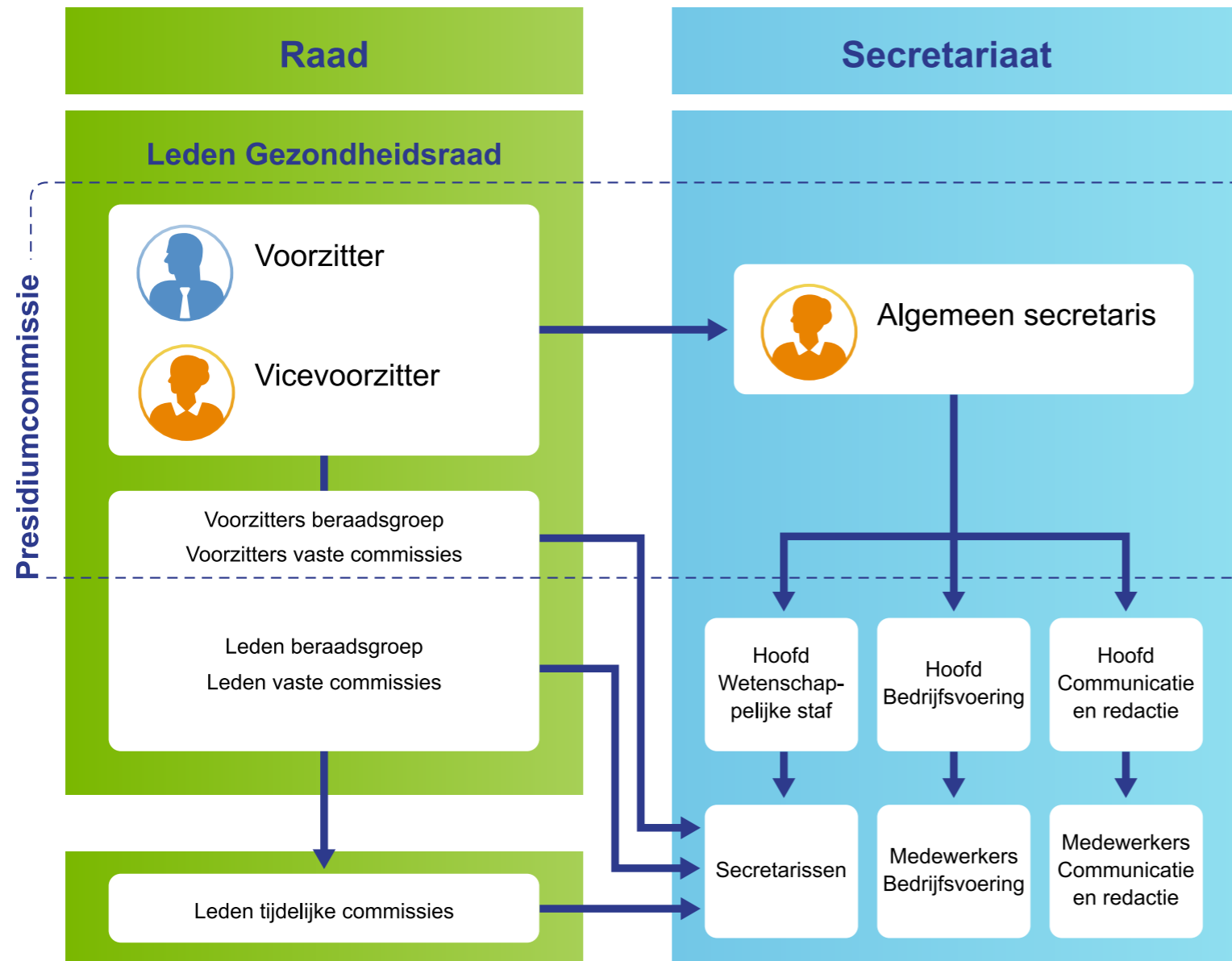
Wilt u de gegevens inzien die de Gezondheidsraad van u bewaart en/of wilt u deze aanpassen, dan kunt u daartoe een verzoek indienen via bibliotheek@gr.nl of telefonisch via 070 340 75 20.

Meer informatie

Op www.gezondheidsraad.nl vindt u een uitgebreide privacyverklaring.

organogram Gezondheidsraad

De Gezondheidsraad, ingesteld in 1902, is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement ‘voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids(zorg)onderzoek’ (art. 22 Gezondheidswet).

De Gezondheidsraad ontvangt de meeste adviesvragen van de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; Infrastructuur en Waterstaat; Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. De raad kan ook op eigen initiatief adviezen uitbrengen, en ontwikkelingen of trends signaleren die van belang zijn voor het overheidsbeleid.

De adviezen van de Gezondheidsraad zijn openbaar en worden als regel opgesteld door multidisciplinaire commissies van – op persoonlijke titel benoemde – Nederlandse en soms buitenlandse deskundigen.

U kunt dit document downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Deze publicatie kan als volgt worden aangehaald:
Gezondheidsraad. Informatiebrochure voor commissieleden en voorzitter.
Den Haag; Juli 2024.

Auteursrecht voorbehouden

